

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za stáv sprócń
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Cerstwosc da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džětaš,
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

Sserbske njedźelske łopjeno

W Budyschinje

28. junija 1931

Bauzen

Samolwity redaktor farar Wyrzacj w Roshaczach. — Čižbł a nakład Smolerjez Inhičičičejeńje a knižarnje, šap. dr. i wobm. rut. w Budyschinje
Wuhadza kóždu šobotu a płaczi šchwórczlětnje 108 šlotych pjenješłow

4. njedźela po šwoj. Trojizy.

Šap. šłutki 4, 23—31.

To je prawa křesćanška gmejna, kotruž tudy namakamy, a kotraž je tajkeho mjena hódna. Kajki rosdžěl tehdy a nětk! W tamnych čažach wonach bědženje, nutskach měr, nětk je to runje nawopak; tehdy šo hromadže modlachu, nětk šo mjes šobu bědža; tehdy brónje ducha, nětk hruba móz; tehdy běchu jeneje wutrobny a myšle, nětk we wšěm telkoz hłowow, telko myšłow. „Kak šy ty š njebješ padnyła, ty jak na šernička (Jes. 14, 12); o šo bych ja był jako w dnjach šwojeje mlodošće, jako Bože potajništvo běiche na mojej hěcže“ (Šiob 29, 4). Žiwa gmejna, njeje-li to pšhecže, džědženje jich wjele w našim čažku?

Žiwe wožady — tež našch wotštyknjeny kónz!

Modlitwa je jich brón,
lubosć jich móz.

Prěnja křesćanška šhromadna modlitwa je š nusy wuróstka, pod křihizom nastala, je prawa modlitwa w Jesuškowym mjenje, pšchetoz je modlitwa we wěrje Jesuška; Boža wšehomóz je křesćanow šchit; Boža lubosć w Jesušku jich nadžija. Bóh njeda šwojej wězy kónz wsacž; šwoje džěczi wón njewopusćzi. Psalmy Davidowe, modlerške knihi Mójsaša, dawaju jich modlitwje prawu wjekešosć.

Jich modlitwa je tež modlitwa w Jesuškowej lubosćzi. Woni tnych požohnuja, kotřiz jich pokliwaja, prošča ša tnych, kiž jim šchłodža a jich pšhecžehaju. Prěni křesćanjo wědža,

šotreho ducha džěczi šu. Woni šami šo njewječža, ale žehliwe wuhlo na jich hłowu hromadža š tym, šo dobrotu čžinja, njewědomosć njerosumnych ludži šatškaja, še šłowom hnady a je šłutkami šmilenja šaplacža.

Tajkej modlitwje njepobrachuje nihdy to hamjeń š wšokosćže, wopokašmo ducha a mozy, wjekešosć a hnada.

Kak šhudny je šwět — bohaty muž běiche tak šhudny, šo njemóžeshe šhudemu Lazarej ničžo dacž! Kak bohata pač je tajka Boža gmejna — we njej žaneje šhudobny njeje. Kak šhudny je šłupny, kiž wšchitko jenož hromadži; kak bohata je lubosć, kotraž wšchitko wotedawa. Twjerda wutroba praji: šchtož je moje, to je moje, a šchtož twoje je, mje nještara. Prawdosć praji šchtož je moje, je moje, a šchtož je twoje, je twoje. Sawišć praji: šchtož moje je, je moje, a šchtož twoje je, dnřbi moje byčž; ale lubosć njecžini po šłowje: Kóždemu to šwoje, ale po šłowje: jako šhudži, ale kiž my wjele wobohacžimny. Wulka Boža lubosć w Jesušku šažo wopor- niwošć šbudžuje a čžini wutrobu ša woštar džaka a Knjesa a ša bratra. Dofelž šmy tajke šmilenje šhonili, njemóžemy pšchi dobrym čžinjenju wustacž. Lubosć rany wobala, wutrobu tupi, mošty twari pšhes to, šchtož čžlowjekow džěli, lubosć dawa pšchi wšchej njepodobnosćzi jednotu a šnješliwošć.

Žiwe wožady! — tutón křih šo wudobnywa š nusy našeho čžaža. Tu šteji pšhed nami žiwa gmejna, we wěrje šólna, w lubosćzi horža! Ach, wotucž, ducho šwědkow prěnich! Dušča š dušchu šjednocžena měr w Bošy pštaju! Šamjeń.

W. w. F.

Bjesbóžni nimaju
žaneho měra, dušcha prawych pať je twumožena.

Słóž: Mój křesćijano, ja mnu dži.

Lud bjesbóžny je šhroblit šo,
Wot šwjatoh' Ducha Božeho
Pať wolu niz wjaz rodžicž.
Lud š Bohom dže do žiwjenja,
Bjes Boha pať do škaženja.

Lud njewěrjazy šhroblit je,
Drje dže na trónje šedžecž.
Do šahuby pať hłubje dže —
To škoro dnybjat wědžecž!
Šdnž dže wón Boha wotštronicž,
Šoh' šwjate šłowo šahubicž.

Dom bjesbóžnych je škaženy,
Šdnž šly duch we nim bydli,
Do škaženja du wutroby,
We kotrychž džěla, šydlit.
Bóh mój ma šlych wšchěch šatamacž,
A šwojom' ludej šbóžnošć dacž.

S tej' wutroby Duch šwjatny dže,
Do kotrejž šly duch cžeňje,
Eso w šyčach cžerta popadnje,
Riž šu ji powlecžene;
Šu nadpadnje wšchěch hrěchow nóz,
W njej' knjejštwo ma šlych duchow mój.

Tuž šwjatoh' Ducha brónje wšmi
A štražuj, luba dušcha.
We modlitwje do bitwy dži!
Prošch Boha, to šo šłušcha.
O, hdnž ty Božu pomoz mašch,
Nad cžertom w wójnje dobywášch!

Nášch Bóh tón wšchěhomóžny je
We njeby a na šemi.
Šom' šłušcha wšcha cžešć wěčnošće.
Bóh hordošć hordnych šlemi!
Bóh poniža a powyšcha,
Bóh š hudej dže, š nim jeho mšda!

To wopomá, praji Bóh nášch Knjes,
Nětk pšchichoł šy na mješju. —
Chžešch hišchće ty pšchicž do njebjěš,
Bęč šbóžny w twojim Knješju,
Dha wrócž šo ke mni w pokucže,
A prošch, cži wodom hrěchi wšchě! —

Wšmi wot naš nětk šwój prawny šud,
O Božo wěčny, prawny.
Ty š šebi wołašch hrěšchny lud,
Riž ša šud je tak šraťny. —
Naš w šwojim hněwje njekštoštaj;
Nam šwoju šmilnošć, hnadu daj.

J. W.

Na Jana.

Eswjaty Jan š wodnyhom hoji. —

Jan a Jakub klepataj kožu: na šyno Jan a na žito
Jakub.

Jan pčokli hacž š Jakubej na paštwu wodži.

Na Jana šo potu hlada, na Pawoła š hłodom trada.

Šdn by špochi Jana bylo, njetrjebali žanoh' šyna džělacž.

„Po Janje“.

„Po Janje“ šmy, tola chžemy tu „po Janje“ nětat „Ja-
na“ šobu šwjecžicž.

„Po Janje“, takle prajicž, dopomni naš na to, kať wažny
džeň a tomu Janowy džeň tež džěňša w tutym modernym cža-
šu hišchće w našim ludu je. „Na Jana“ wón praji a licži
a „do Jana“ a „po Janje“. A ratať je šobu přeni, kotryž
tať rěčži a licži.

„Jana“ bě tež přiedny w našich wošadach šwjatny džeň
a tu a tam šo hišchće š nutrnošću šwjecži, njedžiwajo wšchěch
tych krajnow, kotrejž maja „Jana“ ša džěň wopominanja še-
mrěťnych. S tutnych pšchedobnywa šo do našich wošadow wašch-
njo, nutrnošć na kěrchowje wotmēcž. Tole njeje pať ša wšchě
wošadny jenat ložto. Najložo wěšo cžini šo to ša wošadny,
kotrejž hišchće nutrnošć mējachu.

„Na Jana“ pala tež — kať je našcha krajina šwucžena
„na Waporu“ palicž. Tež tuto wašchne by šo rad chžnylo do
našich krajnow šaměšnicž. Ale pšchi tutym njejšu nabožne
myšle rošbudžaze ale nazionalne, ludowšte, a njebojmy šo
prajicž: štaropohanište abo mojedla „štaropohanište š moderno-
pohaništimi dodawkami.“ Rušš křesćijaniškeho šmě tež hišch-
cže pódla byčž.

Njech šo wone pala na Jana, tute wohnje, ale njech šo
to tež šjawnje a šprawnje praji, šo šu to powoštanki še štaro-
pohaniškeho cžaša. „Sonnenwendfeier“, „Johannisfeuer“
praji Němžny. Wěšo šłušcha tež nam lěpje šnate „palenje ku-
šlarnicžow“ do šamšneje rjadownje. Křesćijanišny mišio-
narojo njemóžachu, a tež pošdžišche křesćijanište lěštotki niz,
taťke praštare pohanište nałožki ani pšchewinycž ani wutupicž,
tuž je woštajichu, je wobrubiwšchi trošchku š křesćijaniškim.

Ale tať žyle bjeje wšchěho wono to njeje, tež pola naš
„na Jana“ palicž chžycž. Tu tčži šchpať. Tu šchěri šo no-
wotařšte pohanište hibanje, kať jo špěchujaja ludowšte — Němž
praji: Wölkische — truhi. A tuto njeje na wšchěm pošledku
ša křesćijaništwo ale pšchecžiwu njemu. To je šjawnje došć
wuprajika mandželika generala Ludendorffa, kotraž je šwojim
mužom w tutym hibanju šteji, a to mjes tymi, kotřiž bychu
cžim přiedny, cžim lěpje němški lud „wot Křyštufa“ wumóhli
a jón wobšbožili š noweje pohaniškej wěru. Tohodla rěka to
tu, a to pšchede wšchěm ša mlodžinu. „Šladajmy šo!“

My Šserbja šhwalimy šebi Jana ša rózow nana. Šchto-
njeby šnať kražny špěw Šandrija Šejlerja a jón po Rožoru
hižo wjele ras šobu špěwať:

S dnymom šwjatoh' Jana
Kčžěje lubojna
Poľna rózja rjana.
Rózow kralowna.

A doľho wjazny niz a my šlychimy a widžimy:

Džewjaty džěň lipa kčže,
Žnježny, kožu klepajcže!
Eswjaty Jano,
Rózow nano,

Šchtož ty kwětkow woštaji,
Pošch mi žnježow klobuki.

A tole „po Janje“ wohladacž, jo žnježarjo a žnježarški
du wješeli do žnjow bohatty, šchlitanny, rjanny, žohnowa-
nych, to je tola našcha nadžija a našche džedženje — a, Bóh daj,
tež našche modlenje. Našch Bóh a Knjes je nam „na Jana“
dať telko kwětkow a rózow, — hušto njejšu cžernjowe róže tať
rjenje kčžěke kať lěťka! — a wón bě nam „do Jana“ dať kufi
a šahrodny poľne kwětkojteho šyna, — wón móže nam nětk „po
Janje“ tež dacž rjane a bohate žně. Wšchihotowať je wón hi-

žo je a swarnowať hacž sem tež. Njeh wón naž nětk tež hódnych namaka, — abo njeh jeho šmilnošč nad nami tak wulka je, so na najch njedžak, našču njedowěru, našču liwkošč, našču šamomudrošč njehlada — so my šměny byz a domojšhowacž rjane žně.

Tuž šlyšymy:

Rěč šwoju žita maju
 Žich dnch šu wěšiti,
 Šdnž žokmuja a hraju
 A kšojt šo poškili.

A šdnž šo prašješch:

Šhto rošymy jich hnuče.
 Žich šynt a powještwa?

Dostawašch ša wotmošwu:

To wuložuje čučže
 A praji wutroba!

Se žiwjenja a ša žiwjenje.

„Katolški Božok“ piščinjeke we šwojim 25. čžišle wótre „Šapóšlane“. Jeho přenje ryncžki tu wospjetujemy, dokeľž maja wone powšchitkowny šajim:

„Dwožny hižo je ratařški dorost w „Šserbškich Nowinach“ napominať, šo bychu šo jeho šobuštawny, ale niz jenož tucži, ale tež knježny a hoščo, pišchi jěšbje na dnju šwjateje Marije domapntanja do Drježdžan wobdžělili. Tute šjawne napominanje šwojich šobuštawow dopokašuje, šo ratařški dorost žaneho praweho čučža ša šerbške nabožne žiwjenje nima. Ratařški dorost dyrbať šwojich šobuštawow napominačž, šo bychu šo wšchitžy pišchi prozešionje do Róžanta wobdžělili, kaž šu to čžinili jich přjedownižy w šašchých čžadžach, ale drje niz jich wšchitkich nanojo.“

Njeje jenož njedostatk a brach mjes Němžami, ale tež mjes Šserbami, šo šanjehaja njedželu a šwjaty džen a šchtož je žyrkwinske, a to jenotliwi, šwójby, towařštwu, šjednocženštwu. Šchtož tu pobožny Katolšik praji, móže, dyrbi šo — njehladajo na to, šchtož je rnyš katolške w tutnych ryncžkach — powšchitkownje prajicž, kaž ratařštemu dorostej tak wšchěm, młodny a štarym, hólžam a holžam, mužškim a žonškim.

Ras něchtó rjekny: „Tam šu štari tak hłupi kaž młodži!“ Běda tej šwójbje, w kotrejž to tak je: wbošny štari, wbošny młodži. A šchtož tamne šapóšlane dale wótreho piša, klicžki podobnje tutomu wuprajenju.

Štari a štarišchi maja tež tu kaž druhdže nadawť, š pišchikladom byčž. Ale tež młodži nejšku bjes tutoho nadawť, š pišchikladom byčž — tež štarym. Runje mjes młodžinu šo tu a tam jewi hibanje, nabožnemu a šwjatemu dnjej a nje-dželi šažo to wošebite prawo dacž, kotrejž jim šlušcha. Młodžina je a čže tu — a tež w druhim — š pišchikladom byčž. Derje tak! A njeh šo tajke hibanje mjes młodžinu roščchěrja bóle a bóle! Našch čžadž a pišchichod šebi to žadatej.

Gustav-Adolšski šwjedžen w Šucžinje.

Šišchod dwěmaj njedželomaj šmy pod Božim žohnowanjom rjany žyrkwinski šwjedžen šwjecžicž šměli. Šucžinjanška wošada bě wšchitko na najšepje pišchihotowaka. Młodžina běšche pletwa wika a čžestne wrota twarika; Boži dom bě š ržemi a druhimi kwětkami wupyšchenny. A Bóh lubny Knjes da šwojemu šlónčžku šwěčžicž, tak šo běchu čžłobške myšle wot ranja hacž š wječžoru na to štajene, jeno wjele dobreho a rjaneho pišchijecž. W šwucženym čžadžu bě šo šerbška wošada w Božim domje šhromadžika. Šdnž knjes wyšchšchi šarať

Šarjenť, kotrehož běšche šebi Šucžinjanške pišchodštejicžerštwu ša šwjedženškeho předarja wuprošnylo, se šastupjerjom towařštwoweho pišchodštwu, knješom šararjom Kaplerjom-Šudnyškim a š wošadnym duchownym do žyrkwije šastupi, šatšincžachy byrgle a bórny špěwawšche šerbška wošada šwoje rjane šerlušche. Šhwacžanski šhór trubarijom je pišchewodžješche.

Wucžitawšchi Bože šłowo, na tule njedželu po bibliškim pucžniku wunamakane, se šjewjenja šwj. Šana 3, 20: „Šlaj ša šteju pišchod duržemi a škapam“, wobrocži šo předar na wošadu a rošestaji, š kajškim prawom šo tajki šwjedžen we dženšniškim čžadžu šwjecžiči. Wobšach předowanja, kotremuž šerbška wošada š wulkej šedžbnosčju a š wutrobnej nutroščju pišchipošlučhawšche, běchu šłowa: Šišchod twojimi duržemi, luba šwjedženška wošada, šteji a škapa 1. Šustav-Adolšške towařštwu, twój dženšnišchi hóščž, 2. šyla wěrybratrow w rošpróšchenju, kiž wo pomoz prošča, 3. Knjes šam.

Někotryžkuli šemšcher je šo pišchi tym dopomnik, šo měješche Šucžinjanška wošada pišchod 15 lětami šamšneho předarja pišchi pošlednim Šustav-Adolšškim šwjedženju, a šožny je šo šnowa tež nad wubjernje rjany mi šerbškim šyntami wješelicž mohť, kotrejž ma runje našcha macžerna rěčž. Wutrobny natwarjaze předowanje bě wobdate wot motety, kotruž rjenje trubjachu, a wot špěwa žyrkwinskeho šhóra, wot W. Bóhmy komponowaneho: „Šdžerž šebi hłuboko we wutrobje šwój lubny šwjaty kraj.“ Knjes wyšchšchi wučžer a šantor Šajnik, kiž š tym hižo šjecžiči šróčž we šwojim šaštojnštwu Šustav-Adolšški šwjedžen šobu wuhotowawšche, šjewi š tym šačučže wšchitkich šemšcherjom: Domjaza wješna žyrkej, tak bohacžiči šu čži, kiž tebe maju! Wotšarnu šlužbu měješche pišchi šapocžatku a na šónzu knjes šarať Kapler. Wunošch šberki pišchi žyrkwinsch durjach bě 40 hriwnow. •

Konfordanja

š nowych šerbškich špěwawškich.

Šdžerž hłudnoščž na naž šaka	778, 3
Šchto bych to dlěje čžnyť	780, 2
Š jich wocžow šylšy Bóh Knjes jim šetr.	781, 2
Šchto špicže, Bože džecžiči?	768, 4
Kiž ščječplivi šče byli	768, 7
Šhwalba, čžejčž budž Bohu data	787, 3
Wucž wopomnicž mje, Božo	788, 5
O běda temu, kotryž tu	789, 4
Tuž čžnyť mój hnadny šudnik byčž	789, 6
Ach, hdy bych čžwilu pošlatnych	790, 5
O Božo, tak džješch po prawdže	790, 6
K šthadženu wšchaf budu wušnyty	791, 2
Kaž by nam šo džalo, budžemy	791, 4
Kať rjenje bě na Taborje	792, 11
Tať bórny kaž šym pišchichol jow	792, 13
To běšche krašnosčž	793, 2
O hrodžiččžo, budž witane tu mi	794, 4
Ša widžu lud we bělej draščže tam	794, 5
Šdnž š tymi ša šo budu štowarišchecž	794, 7
Wot Boha běšche wušwoleny	795, 2
Tam š lacžnosčže šo budže štawacž	795, 5
Tam budžemy we wěčžnym měrje	795, 8
Ty, Božo, šmilnoščž wudžělšch	796, 7
Šow wěrju, tam pať widžecž budu	797, 5
Tam budu š Bohom šjednocženy	797, 6
Šdnž tam pišchod Boži trón šym štupiť	797, 8
Bóh daj, šo by tež mje tam witať	797, 11
Džak, móž, mudroščž budž čži data	798, 2

Dalšie hodžiny pichinjezechu, kaž němste nowiny nadrobne wopisujaja, Božu službu ja džeczi, kotrež bėchu jara rjenje psichene w šwjedzeńskim czahu do zyrkwe czahnyte. Knjes farar Kapler ju wotmė; wón móžešche džeczom wo tym powėdacž, šhtož bė šam jako mlody duchowny w Schtyrkej mies rospróchenymi ewangeliskimi widzał — wo jich nušy a wo pomozny Gustav-Abolfskeho towarštwu.

Popołdnische kemšche bėchu němste. Wjele wošadnych, ale wošebje tež wjele hošczi bėšche šo šesško. Prėdowanje mješsche knjes superintendent Fröhlich i Budyščina. Wón praješche: Pomhajcze šobu pšchi štutku Gustav-Abolfskeho towarštwu, wono je štutk Knjesowny: Budžcze šylni we wėrje, rošcžcze w luboščzi a nadžiji. Wupyšchena bė Boža služba kaž rano. Tež towarštwu šužodnych wošadnych wšow widžachmy we šwjedzeńskim czahu a w Božim domje.

Po prėdowanju porėcža pšchedšynda Budyškeho poboczneho towarštwu, knjes tajny zyrkw. rada Rosenkranz, jeho pokladnik f. bankowski direktor Weigt, šapikowar f. farar Kapler a šuczinianski farar Wiczas, kiž napošledk džakne šłowa praješche.

Darow je šo nahromadžiko na tymle dnju ša tónle štutk luboščze 210 hr., to je bohaty dar, kotryž džyž Bóh luby Knjes žohnowacž. Njech šo pak tež lėtka, hdyž šo w najchich wošadach wišhudžom wo dary ša Gustav-Abolfske towarštwu prošy, wutrobny a ruzny wotewrja, wošebje tež tam, hdyž ma šo lėtka dom wot domu šberacž: w Michalskej, w Klufšchanškej, w Rhwacžanski, Rafecžanski a šuczinianski wošadže.

Luboščze dla.

Na ranjšhoindiškej mišijonškej štaziji Pandur štutkuje Lipščanski mišijonška šotra Madlena Matthes w tamniškej

To šu czi, kiž f Božej czeščzi	799, 4
To šu czi, kiž šu po bitwje	799, 5
Pomhaj dobnycž we bėdženju	799, 11
Hdyž i nim šobu budu žiwny	800, 3
Wješelicž šo wėcznje budu	800, 4
Lėpšche žiwjenje tam budže	800, 6
O cžłowjecze, šo nješomdž	2, 8
Cžekny kralo, pocžehi f nam	4, 5
Cžincze durje wyšoke	6, 3
Ša wot cžerta bėch jatny	7, 4
We tutym šwjatym cžašu	9, 4
O šłowo wješeke! To cžini wutrobitny	11, 2
O šłowo wješeke! Šsyn cžłowški pšch.	11, 7
Ty niž i rodu cžłowškeho	12, 2
Cžecž budž Bohu Wótzewi	12, 8
Wišha šwjatoščz cžłowška i prawdoščzu	16, 4
Hdyž prawny cžaš pak pšchišchoł bė	16, 10
O Rhrnšcžze, w czeščzi podjaty	16, 12
Wišhitny hišcžze cžujemy	22, 2
Ty šy cžłowjeł, kaž ja šym	22, 3
Cžłowški Šsyn šy daty nam	22, 5
Hdyž cžert rosšlobjenny	22, 7
To wón je wišhitko cžinił	23, 7
Na tebe ludy cžakachu	16, 2
Kiž cžłowjeł ty šy rodženny	26, 6
Šhtož jeho šwėru czeščzi tu	31, 4
Nėtk cžłowjekojšo šu w nim wujednani	36, 4
Šhto hrėch a šmjercž wam cžinicž džje	38, 4
Šsmjercž, hrėchi, cžert a hela	42, 4
O kralo wišheje czeščze	45, 2
Kiž, Knježe, šy na naš dženk cžłowjeł n.	45, 4

poliklinizy, t. r. w hoječni ša wišchėch. Wona je tam ša cžaš 9 mėžazow, wot 1. hapreje hacž do 31. dezembra 1930 hładała 3886 khorny; i tutnych dyrbješche jich 3299 dlėje hacž jedny dženi hladacž. Tute wulke licžby pšchetrjechja wišchė wo cžakowanja, i kotrymiž pšched lėtom tutu kliniku pošwjecžiču. Wošebje šwjegela pšchi tutym džėle to, šo šotra kaž je šwojim wothładanjom tak tež je šwojej duchownej službu runje Paria-ludžom šluži. Paria šu czi wuštoreženi indiškeho kraja, czi najbóle wbojny mies wbohimi.

Zyrkej a stat.

S Prusteje. Wucžinjenje mies štatom a ewangelškej zyrkwju Prusteje je pruški šejm nětk 13. junija tež w tječzim cžitanju pšchijał, a to i 202 hložami. Pšhecžiwu tomu hložowacžu 54, šwój hlož njewoteda jich 105. Pšhecžiwu wucžinjenju hložowacžu komunistojšo, nazionalšozialistojšo, někotši i ludoweje štrony a jedny i ludopravišniškej štrony. Špodžiwne pšchi tutym wothłokowanju je mies druhim to, šo šozialdemokratiska štrona šwoje hložny njewoteda; ša wucžinjenje štata i katolškej zyrkwju bė pak wona hložowala. Nješapomnjene njech njewoštanje, šo pšchi tutym pošlednim wothłokowanju 89 (!) šapošlanzow pobrachowajše. — Pšchi jednanjach wo tutym wucžinjenju šjewi šo wišhelake šajimawe. Mies druhim wuštupowacžu komunistojšo pšhecžiwu wišchėm wuštawam a placženjam, kotrež mėł štat zyrkwi cžinicž. To pak njeje to šajimawe, to komunistojšo štajnje tak cžinja. Šajimazy pak bu jich wuštup i tym, šo jich rėcznik Schulz pšchida, šo štatna wuštawa zyrkwi prawo dawa a šo ma štat zyrkwi placžicž. To je hódno šapikacž. Hdyž pak woni šebi nětk žadaja, šo štat nješmė zyrkwi ničšo dacž, žadaja woni i tym, šo dyrbi štat a i nim šejm štatnu wuštawu šamacž a njeprawje cžinicž. — Nadžijomnje šo tuto prawo zyrkwje tež hewak, wošebje tež we šwobodnošmyšlennyh šhromadžijnach, pšchipošnaje.

Batikan — to je hamž je šwojej zyrkwinej wišchnoščzu — je pšchezo hišcžze w horzej šwadže i italškej wišchnoščzu, abo lėpje šnadž: i Mussolinom. Šena štrona druhu wobškoržuje, šo je wucžinjenje, kotrež wobej ičžinišchtej a podpišaschtej, šamala. Batikan bė w tutej wėžny tši noty wišchnoščzi pošłak, tuta je nětk i jenej šhėtro wótrej notu wotmošwila, w kotrežž katolškej zyrkwi wumjetuje, šo je i tym tamne wucžinjenje pšchistupila, šo je jeje tak mjenowaný „katolški aktion“ politišzy wuštupowak a i tym njelube podešdženja šawinowak. Pucž f jednanjam a tak škoncžnemu dojednanju je pak pšchi wišchėm hišcžze tu, ale tak bėrny drje f tajkemu njedóndu. — A šhto Batikan je Španiškėj škoncžnje wucžini, je tež hišcžze cžicžze njewėšte. Wušnamne pšchi wišchėm je to, šo štej to dwaj rnyš katolškej kraje, kiž tu pšhecžiwu hamžej štejtej.

Wišhelake i blifša a šalofa.

W Annabergu šwjeczi lėtka Šakste hłowne mišijonšte towarštwu šwój hłowny šwjedžen a to 20. a 21. šeptembra. Njech móže wono tam džakownje wrócžo a trošhtnje doprėdka hladacž tohodla, dofelž našhoni, šo luboščz a woporniwosčž mišijonškich pšhecželow njeje wuhajnyka, ale šo dale hori ša Knjesowe mišijonštvo tež w tutym cžašu, kotryž telko luboščze a woporniwosčžze mori.

Se Šwizy. Krajna rada Šwizy — to je kaž něhdže přenja komora parlamenta — je i 22 hložami pšhecžiwu 14 šmjertne šhłoštanje wotpošajala a i tym přjedawšche poštawjenje nazionalneje rady šnowa pšchijała.